

Hợp tác xã - đầu tàu tổ chức sản xuất và tiêu thụ nông sản chủ lực

Với vai trò chủ thể, các HTX trên địa bàn tỉnh đã và đang tác động mạnh vào quá trình chuyển đổi cơ cấu sản xuất trong lĩnh vực nông nghiệp, hình thành các vùng sản xuất tập trung với nhiều cây trồng có năng suất cao, giá trị kinh tế, tạo ra các chuỗi liên kết sản xuất, kết nối cung cầu, bảo đảm đầu ra ổn định cho nông sản, nâng cao thu nhập cho nông dân.

HTX Kinh doanh nông sản làng Keo, xã Duy Nhất (Vũ Thư) xây dựng thành công thương hiệu gạo nếp bể làng Keo.

Dẫn dắt nông nghiệp hàng hóa phát triển

Với tinh thần ham học hỏi, dám nghĩ dám làm, tự tin đột phá, nhiều nông dân, thế hệ trí thức trẻ đã mạnh dạn xây dựng HTX theo mô hình mới, đáp ứng nhu cầu thời kỳ mới đặt ra. Điển hình là HTX Kinh doanh nông sản làng Keo, xã Duy Nhất (Vũ Thư) - chủ thể sản phẩm OCOP gạo nếp bể làng Keo. Anh Nguyễn Hữu Cảnh, Giám đốc HTX cho biết: Trải qua thời gian, nhiều giống lúa mới cho năng suất, chất lượng được đưa vào đồng ruộng sản xuất song người

dân làng Keo vẫn một lòng duy trì cấy giống lúa quý của cha ông truyền lại. Nếp bể là giống lúa truyền thống của địa phương, hạt giống do người dân tự chọn từ lúa vụ trước. Những hạt to mẩy, vàng, không bị ẩm mốc sẽ được chọn để làm giống cho vụ sau, được bảo quản trong điều kiện phù hợp. Tháng 7/2021, HTX Kinh doanh nông sản làng Keo được thành lập nhằm duy trì và bảo tồn giống lúa nếp quý ở nơi đây. Khi đó, HTX được hỗ trợ quy hoạch diện tích, đăng ký mã số vùng trồng, tập huấn chuyển giao kiến thức, kỹ thuật canh tác nông

nghiệp cho bà con. Đồng thời, được hỗ trợ xây dựng thương hiệu, bao bì, nhãn mác, hệ thống máy móc và vận hành trang web. Khi có HTX đứng ra thu mua, bao tiêu sản phẩm đầu ra, diện tích cấy lúa nếp bể truyền thống của người dân đã tăng từ 120ha/năm lên 150ha/năm. Sau khi thu hoạch, thóc được sấy trong lò ở nhiệt độ 38 - 40°C, trong khoảng thời gian từ 35 - 40 giờ. Gạo nếp bể sau xay đạt được dụng túi zip có logo, mã QR truy xuất nguồn gốc phản phối tới tay người tiêu dùng, bước đầu tạo sự gắn kết giữa doanh nghiệp và nông dân trong

việc phát triển dịch vụ liên kết và tiêu thụ sản phẩm lúa, gạo.

Không chỉ HTX Kinh doanh nông sản làng Keo, nhiều HTX nông nghiệp sau khi chuyển đổi hoạt động theo Luật Hợp tác xã năm 2012, Luật Hợp tác xã năm 2023 hoặc được thành lập mới đã mạnh dạn đầu tư, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật trong sản xuất làm tăng chất lượng, giá trị sản phẩm, đáp ứng nhu cầu thị trường. Ông Nguyễn Quang Thế, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Vũ An (Kiến Xương) cho biết: Để nâng cao thu nhập cho thành viên, thời gian qua, HTX tích cực đưa các giống cây trồng mới có liên kết bao tiêu sản phẩm vào sản xuất thông qua các buổi đi thực tế, tham quan mô hình ở các địa phương trong và ngoài tỉnh, trên cơ sở đó rút kinh nghiệm để triển khai sản xuất hiệu quả ở địa phương. Năm 2025, trong tổng số gần 80ha cây màu xuân, HTX liên kết với các công ty, doanh nghiệp sản xuất, bao tiêu sản phẩm, tiêu thụ rau cho thành viên với diện tích 11ha, từ đó giúp nông dân yên tâm sản xuất, nâng cao thu nhập.

Ông Vũ Ngọc Quyết, thôn Đỗ Lương, xã Vũ An cho biết: Có HTX đứng ra cung ứng giống, hướng dẫn kỹ thuật và bao tiêu sản phẩm nên từ nhiều năm nay chúng tôi đưa cây đậu

tương rau vào gieo trồng thay cây lúa ở vụ xuân. Cây đậu tương rau thích nghi tốt với đồng đất nơi đây, phát triển khỏe, sinh trưởng mạnh hơn so với những giống đậu tương khác. Trong khoảng 70 - 80 ngày, đậu tương rau cho thu hoạch với năng suất trung bình đạt 2,5 tạ/sào; năm nay giá bán được ký kết 8.700 đồng/kg, mỗi sào chúng tôi thu lãi từ 2 - 2,5 triệu đồng, cao hơn nhiều so với cây lúa.

Hiện nay, cơ cấu ngành nông nghiệp đang chuyển dịch theo hướng phát huy lợi thế của từng địa phương, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu thị trường. Thời gian qua, với sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của trung ương, của tỉnh cùng sự vào cuộc tích cực của chính quyền các địa phương và sự đồng thuận, chuyển đổi tư duy của người dân về kinh tế tập thể, nhiều HTX đã hình thành các vùng sản xuất hàng hóa tập trung, tổ chức liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm bền vững với 20 doanh nghiệp trong và ngoài tỉnh. Tổng diện tích gieo trồng có hợp đồng liên kết tiêu thụ sản phẩm hàng năm đạt từ 15.000 - 20.000ha, tập trung vào các loại nông sản chủ lực như lúa giống, lúa Nhật, lúa chất lượng cao, cây màu và cây dược liệu.

Tiêu thụ nông sản chủ lực

Toàn tỉnh hiện có 363 HTX nông, lâm, ngư nghiệp, thủy sản. Để nâng cao hiệu quả hoạt động của HTX nông nghiệp và phát huy tốt vai trò trong liên kết phát triển sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, thời gian qua, Tỉnh ủy, UBND tỉnh đã trung tâm lãnh đạo, chỉ đạo các cấp, ngành, địa phương tích cực triển khai thực hiện Nghị quyết số 19-NQ/TW, ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đến năm 2030,

tầm nhìn đến năm 2045; Nghị quyết số 20-NQ/TW, ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới; bằng nhiều giải pháp đồng bộ giúp các HTX nông nghiệp của tỉnh phát huy vai trò cầu nối liên kết nông dân với doanh nghiệp, tạo động lực quan trọng để phát triển hướng tới nền nông nghiệp sạch, an toàn, phát triển bền vững.

Ông Trần Văn Toàn, Chủ tịch Liên minh HTX tỉnh cho biết: Hiện nay đã có 54 HTX nông nghiệp (chiếm 15% tổng số HTX nông nghiệp) xây dựng được 62 sản phẩm có thương hiệu, nhãn mác, đạt tiêu chuẩn OCOP 3 - 4 sao, giúp nâng cao chuỗi giá trị sản xuất nông nghiệp, quảng bá đặc sản nông sản địa phương, tiếp cận với nhiều kênh tiêu thụ được thị trường trong và ngoài tỉnh đánh giá cao.

Bình Định (Kiến Xương) là xã thuần nông, sản xuất chủ yếu là thâm canh lúa, ngành nghề, cây vụ đông

kém phát triển. Thời gian qua, HTX SXKD DVNN xã đã thực hiện tốt vai trò tham mưu cho Đảng ủy, UBND xã ban hành nghị quyết lãnh đạo phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho người dân, từ đó thúc đẩy kinh tế - xã hội địa phương phát triển, tỷ lệ hộ nghèo ngày càng giảm. Ngoài 3 khâu dịch vụ bắt buộc, HTX đang thực hiện 9 dịch vụ kinh doanh khác nhằm phục vụ tốt hơn nhu cầu của thành viên. Ông Trần Thanh Sơn, Giám đốc HTX cho biết: Trong các khâu dịch vụ, HTX đang ưu tiên phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị có hợp đồng bao tiêu sản phẩm để tăng giá trị sản phẩm cho thành viên. Giai đoạn 2020 - 2024, HTX bao tiêu cho thành viên hơn 5.850 tấn thóc, doanh thu 64 tỷ đồng, mang lại lợi nhuận 15 tỷ đồng cho thành viên. Để làm tốt khâu dịch vụ này, HTX liên kết với các công ty, doanh nghiệp theo hình thức có ứng trước giống lúa gốc, phân bón với diện tích đã được quy hoạch gồm 6 vùng canh đồng mẫu lớn

diện tích 300ha và gần 2.000 hộ tham gia. Ngoài ra HTX còn quy hoạch vùng sản xuất lúa hữu cơ với diện tích 14,5ha, được công nhận sản phẩm OCOP 3 sao, đang hoàn thiện hồ sơ để nghị nâng hạng OCOP 4 sao. Mặc dù số lượng HTX là tương đối lớn song những "đầu tàu" có thực lực và khả năng phát triển còn chưa nhiều. Để mở ra cơ hội cho nông nghiệp Thái Bình phát triển trong kỷ nguyên số, các HTX cần nắm rõ tinh thần đổi mới sáng tạo, sớm cơ cấu lại tổ chức bộ máy, đầu tư nguồn lực, đẩy nhanh quá trình chuyển đổi phương thức hoạt động phù hợp với tình hình mới, đặc biệt là đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số để tương xứng với vai trò chủ lực. Từ đó dẫn dắt các phong trào đổi mới sản xuất nông nghiệp, hình thành nhiều vùng sản xuất nông nghiệp hàng hóa, tăng cường liên kết giữa nông dân và doanh nghiệp bao tiêu đầu ra để đem lại những giá trị bền vững cho ngành nông nghiệp.

NGÂN HUYỀN

Tích cực chăm sóc cây màu vụ xuân hè

Nông dân xã An Tân (Thái Thụy) chăm sóc dưa chuột.

Những ngày đầu tháng 4, trên các cánh đồng trong tỉnh, bà con nông dân khẩn trương ra đồng chăm sóc cây màu vụ xuân hè với tinh thần phấn khởi, tin tưởng vào một mùa vụ thắng lợi.

Vụ xuân năm nay, mặc dù thời tiết thay đổi song với sự chỉ đạo kịp thời của ngành nông nghiệp và nỗ lực từ người dân, sản xuất cây màu toàn tỉnh tiếp tục được duy trì ổn định, nhiều địa phương đạt và vượt chỉ tiêu kế hoạch đề ra. Tính đến ngày 3/4, toàn tỉnh đã gieo trồng 14.985ha cây màu vụ xuân, đạt 99,9% kế hoạch, tăng 4,8% so với cùng kỳ năm 2024. Trong đó, diện tích cây màu đã thu hoạch đạt 6.870ha, chiếm khoảng 46% tổng diện tích. Các cây trồng chủ lực gồm lạc, ngô, đậu tương, các loại rau như dưa, bí, khoai tây, đậu đỗ, ớt... Nhiều địa phương đã áp dụng phương thức luân canh, gối vụ nhằm tận dụng tối đa đất canh tác

và rút ngắn thời gian giữa các vụ để nâng cao hiệu quả sản xuất.

Song song với vụ xuân, nhiều nơi cũng đã triển khai sản xuất vụ hè với khoảng 440ha, chủ yếu là rau màu ngắn ngày. Nhờ chuyển đổi linh hoạt giữa các vụ, nhiều hộ dân tận dụng được tối đa quỹ đất, giảm chi phí và tăng giá trị thu nhập. Ghi nhận tại huyện Kiến Xương - địa phương có truyền thống sản xuất rau màu, diện tích gieo trồng cây màu vụ xuân đạt 1.605ha, tăng 100ha so với cùng kỳ năm trước. Ông Đinh Công Mẫn, Trưởng phòng Nông nghiệp và Môi trường huyện cho biết: Nhiều xã đã tích cực chuyển đổi đất trồng lúa kém hiệu quả sang trồng các loại rau màu phù hợp với điều kiện khí hậu, thổ nhưỡng như ngô, lạc, đậu đỗ, dưa chuột... giúp nâng cao thu nhập và cải thiện đời sống người dân.

Không chỉ Kiến Xương, nhiều địa phương khác

trong tỉnh cũng đang phát huy lợi thế đồng đất và thế mạnh cây trồng để phát triển sản xuất rau màu. Tại xã An Ninh (Tiền Hải) - vùng chuyên canh rau màu lớn và ổn định khoảng 40ha, các loại cây trồng chủ lực là ngô, lạc, đặc biệt là dưa hấu - loại cây mang lại giá trị kinh tế cao, được thị trường ưa chuộng. Ông Bùi Xuân Bài, Giám đốc HTX DVNN xã chia sẻ: Ngay từ đầu vụ, HTX đã phối hợp với cán bộ khuyến nông và cơ quan chuyên môn tổ chức tập huấn kỹ thuật, hướng dẫn thời vụ, liên hệ các đơn vị cung ứng giống và vật tư đầu vào đạt chất lượng. Đồng thời, HTX cũng chủ động kết nối với thương lái để tìm đầu ra cho sản phẩm. Nhờ sự đồng hành sát sao của HTX và chính quyền địa phương, nhiều hộ dân mạnh dạn mở rộng diện tích, lựa chọn giống cây trồng năng suất, chất lượng cao. Ông Nguyễn Văn Hạnh, thôn

Trình Trung Đông cho biết: Gia đình tôi trồng hơn 5 sào dưa hấu, dự kiến cuối tháng 6 sẽ thu hoạch, năng suất ước đạt 1,5 - 1,7 tấn/sào. Còn bà Phạm Thị Hoa, thôn Trình Nhi canh tác 4 sào theo mô hình luân canh giữa lạc và đỗ xanh chia sẻ: Tôi chọn trồng xen canh lạc và đỗ xanh để tận dụng dinh dưỡng đất và hạn chế sâu bệnh. Năm nay cây lạc phát triển tốt, ít sâu, nếu thời tiết thuận lợi, mỗi sào có thể thu trên 3 tạ.

Hiện nay, nông dân các địa phương đang tích cực chăm sóc cây màu, đồng thời theo dõi sát biến thiên thời tiết, sâu bệnh để có biện pháp xử lý kịp thời. Ông Đào Xuân Hiệ, Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và Chăn nuôi cho biết: Ngành nông nghiệp đã ban hành văn bản hướng dẫn kỹ thuật chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh vụ xuân hè, đặc biệt khuyến khích nông dân sử dụng chế phẩm sinh học, bảo đảm nguyên tắc "4 đúng" khi dùng thuốc bảo vệ thực vật. Nhiều hộ dân chú trọng nâng cao chất lượng nông sản bằng cách chuyển sang mô hình canh tác an toàn, ứng dụng hệ thống tưới nhỏ giọt, nhà màng, nhà lưới. Một số HTX đã bước đầu liên kết sản xuất theo chuỗi, hỗ trợ tiêu thụ sản phẩm và hướng tới chứng nhận VietGAP cho vùng chuyên canh rau màu.

Với sự vào cuộc quyết liệt của ngành nông nghiệp, chính quyền các cấp và sự chủ động từ người dân, vụ rau màu xuân hè 2025 có nhiều tín hiệu khả quan, không chỉ giúp nâng cao thu nhập mà còn góp phần phát triển kinh tế nông thôn bền vững.

MINH NGUYỆT

Tầm quan trọng của việc khử trùng, tiêu độc trong chăn nuôi

Không chỉ ông Hùng, ông Hội, nhiều hộ chăn nuôi khác trong tỉnh cũng đã tích cực thực hiện khử trùng, tiêu độc nhằm tiêu diệt mầm bệnh ngoài môi trường, nhất là trong thời điểm giao mùa.

Theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và Môi trường, toàn tỉnh hiện có hơn 60.000 con trâu, bò, gần 700.000 con lợn và khoảng 14 triệu con gia cầm. Ông Phạm Văn Lý, Phó Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và Chăn nuôi cho biết: Thời điểm này là giai đoạn chuyển mùa, thời tiết diễn biến phức tạp khiến vật nuôi dễ mắc bệnh. Vệ sinh, tiêu độc, khử trùng chuồng trại là giải pháp hiệu quả nhằm tiêu diệt mầm bệnh, giảm nguy cơ dịch bệnh lây lan. Ngay cách 3/2025,

các địa phương trong tỉnh đã đồng loạt triển khai "Tháng vệ sinh, khử trùng, tiêu độc môi trường chăn nuôi", tiếp nhận và cấp phát 13.000 lít hóa chất từ nguồn hỗ trợ của UBND tỉnh cho các xã, thị trấn. Cùng với đó, ngành nông nghiệp đã đẩy mạnh tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa của việc tiêu độc, khử trùng môi trường chăn nuôi; hướng dẫn kỹ thuật thực hiện đúng quy trình, bảo đảm an toàn cho người, vật nuôi và môi trường. Chi cục Trồng trọt và Chăn nuôi khuyến cáo người dân cần vệ sinh sạch sẽ chuồng trại trước khi phun hóa chất và rắc vôi bột, bảo đảm phun kỹ, ướt đều nền, tường, mái chuồng... Ngoài tháng cao điểm, các hộ dân nên duy trì việc vệ sinh, tiêu

độc định kỳ mỗi tuần một lần trong điều kiện bình thường, tăng tần suất nếu phát hiện nguy cơ dịch bệnh.

Nhờ sự phối hợp chặt chẽ giữa ngành chuyên môn và chính quyền địa phương cùng ý thức chủ động của người dân, công tác khử trùng, tiêu độc trong chăn nuôi những tháng đầu năm 2025 đã đạt nhiều kết quả tích cực. Từ hiệu quả thực tế cho thấy, các trang trại, hộ chăn nuôi - nhất là quy mô lớn - cần coi vệ sinh, khử trùng, tiêu độc là việc làm thường xuyên, xuất phát từ lợi ích thiết thực của chính mình để bảo vệ đàn vật nuôi, hướng tới chăn nuôi an toàn, hiệu quả, bền vững.

MANH THẮNG

Người dân xã Tây Sơn (Kiến Xương) khử trùng chuồng trại chăn nuôi gia cầm.